

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Bemærkninger:

Bemærkninger om formål og bestemmelser:

Denne fredning indeholder ingen udtrykkelig formålsbestemmelse. Formålet må derfor udledes ud fra en fortolkning af fredningsafgørelsen. I dokumentet er de generelle bestemmelser fremhævet. Den fremhævede tekst er vejledende og er fremhævet som hjælp til læseren. Fredningens generelle bestemmelser kan også optræde uden for de markerede områder. Et fuldstændigt billede af formål og bestemmelser forudsætter, at hele afgørelsen fra fredningsnævn og Overfredningsnævnet/klagenævn læses.

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af bestemmelserne](#)

Domme:

Taksationskommissionen:

Overfredningsnævnet:

Fredningsnævnet:

Forslag:

Dispensationer: sidst i filen med nyeste til sidst

FREDNINGSNÆVNET >

27/7.43

U D S K R I F T

af

Forhandlingsprotokollen for Fredningsnævnet for Aarhus Amtsrads-kreds.

Matr. Nr. la m.fl.

Anmelderens Navn og Bopæ

Moesgaard Hovedgaard

Civildommer Unmack Larse

Maarslet Sogn

Aarhus.

D e k l a r a t i o n .

Undertegnede Godsejerinde, Enkefru Bothilde Dahl, paalægger herved den mig tilhørende Ejendom Moesgaard Hovedgaard i Maarslet Sogn Fredning af følgende Lokalteter:

- 1) Stengardet langs Skoven ved "Havvejen" fra "Kongestien" til Skovleddet - paa vedhaftede Kort over Terrain af Moesgaard Hovedgaard og Specialplan, marked A - B beliggende paa Matr. Nr. la Moesgaard Hovedgaard.
- 2) De 2 Stengårder Øst og Vest for Vejen fra gammel "Moesgaard Bro" over Giber Aa op mod Bispehuset - paa Kortene marked C - D, beliggende paa Matr. Nr. 1d og 2c Moesgaard Hovedgaard.
- 3) Hele Havediget fra Fløjbygningen op til den lille Havelaage paa Møllevejen - paa Kortene marked E - F, beliggende paa Matr. Nr. la Moesgaard Hovedgaard.
- 4) Af Aaens Sten, Stykket fra Aaens Bøjning udfor "Kongestien" og til den første ny Bro ud for Engen - paa Kortene marked G - H, beliggende paa Matr. Nr. la og lf Moesgaard Hovedgaard.
- 5) De store Sølvpopler paa gammel Landevej Syd for Alleen fra "de røde Huse" til det første Markhegn, der skiller "Sandhøjmarken" fra "Vester Bak" - paa Kortet marked I - J, beliggende paa Matr. Nr. 2a Moesgaard Hovedgaard.

De saaledes betegnede Stengårder, Sten og Træer, skal herefter være undergivet fuldstændig Fredning, saaledes at Stengårderne eller Stenene ingensinde maa fjernes eller beskadiges, men skal bevares i deres nuværende Skikkelse paa deres nuværende Pladser.

Traerne maa ikke faldes og kun beskæres i det Omfang, det er
fornødent for at bevare dem, eller for de tilstødende Markers
Drift eller for Færdslen fra Vejen, og da kun efter indhentet
Tilladelse fra Naturfredningsnævnet for Aarhus Amt. Ingen af
de fredede Stengårde, Sten eller Træer maa derhos undergraves,
eller paa nogen Maade, for Eks. ved for nær Plojning eller
Gravning, Odelæggelse af Barken paa Træerne, eller paa anden
Maade udsættes for en Behandling, der kan medføre deres Ode-
læggelse eller Ferringelse.

Nærværende Deklaration vil være at tinglyse paa Matr.
Nr. 1a, 1d, 1f, 2a og 2c Moesgaard Hovedgaard, Maarslet Sogn,
Ning Herred, men Prioritet forud for al Gæld.

Paataleretten tilkommer den til enhver Tid værende
Ejer af Moesgaard Hovedgaard, Naturfredningsnævnet for Aarhus
Amt og Danmarks Naturfredningsforening.

Moesgaard, den 17. Juli 1943.

Bothilde Dahl

g-akt af 17/7

FREDNINGSNÆVNET >

U D S K R I F T

af

1/2-31

Forhandlingsprotokollen for Fredningsnavnet for Aarhus Amtsrådskreds.

K e n d e l s e

afsagt den 1. Februar 1932

Ejerinden af Moesgaard Fru Bothilde Dahl har anmodet Navnet om at træffe Bestemmelse om Fredning af forskellige Alléer ved Moesgaard, nemlig:

- a. Alléen fra Amtslandevæjen til Højballelund (Kommunevej Nr. 14)
- b. Alléen fra Samshuset til Skovfogedhuset (Kommunevej Nr. 16)
- c. Alléen paa Strækningen fra Indkørslen til Moesgaard til Skovmøllebroen (Kommunevej Nr. 17)

Ifølge Erklæring fra kgl. Skovrider Poul Lorentzen, Moskovsgaard pr. Skjorping, bestaar Alléerne af forskellige Træarter (Lind, Ask, Eg, Poppel og Tjørn). Bortset fra Poppeltræerne skulde Alléerne have en lang Levetid for sig.

Efter det foreliggende maa det antages, at Alléerne i sin Tid er plantet og gennem Tiderne vedligeholdt af Moesgaards Ejere, ligesom det er ubestridt, at Vejene, paa eller langs hvilke Træerne staar, nu er optaget som sognekommunale Veje.

Maarslet Sogneraad har ikke ønsket, at Alléerne fredes. Grunden hertil er ikke den, at Sogneraadet paatænker nogen Fældning af Træerne, men det ønsker at være frit stillet, hvis Udvidelse eller Forandring af Vejene nødvendiggør en saadan Foranstaltning.

Efter den stedfundne Besigtigelse finder Navnet, at den under a) navnte Allé paa Strækningen fra Amtslandevæjen til Indkørslen til Moesgaard og den under c) nævnte Allé paa Strækningen fra Indkørslen til Moesgaard til det sydøstlige Hjørne af Moesgaards Have har en saadan Skønhedsværdi, at der i Medfør af Naturfredningslovens § 1, 1. Stk. er Anledning til at frøde samme, hvorimod saadan Fredning ikke bør foretages, forsaavidt angaar Alléerne paa de øvrige foran ommeldte Strækninger.

Det bestemmes derfor, at de nævnte Alléer, hvis Vedlige-

holdelse maa paahvile Maarslet Kommune, bør bevarer, saaledes at Træerne ikke maa fjernes eller kappes i væsentligt Omfang uden Samtykke af Fredningsnavnet.

T h i b e s t e m m e s :

Alléen paa Strækningen fra Amtslandevæjen til Indkørslen til Moesgaard og Alléen paa Strækningen fra Indkørslen til Moesgaard til det sydøstlige Hjørne af Moesgaards Have bør fredes som foran bestemt.

Delbanco

Hagbart Hansen

Morten Holm

KORT>

.GENPART.

Fremlagt i Naturfredningsnævnet
for Aarhus Amt, den 11/2 1930
Sag No. /19

STORSKOV

Moesgaard

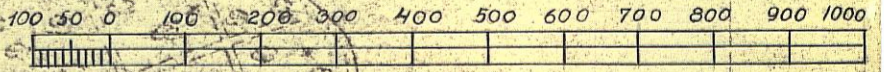
Enemærket

Moesgaard By

Moesgaard Hø

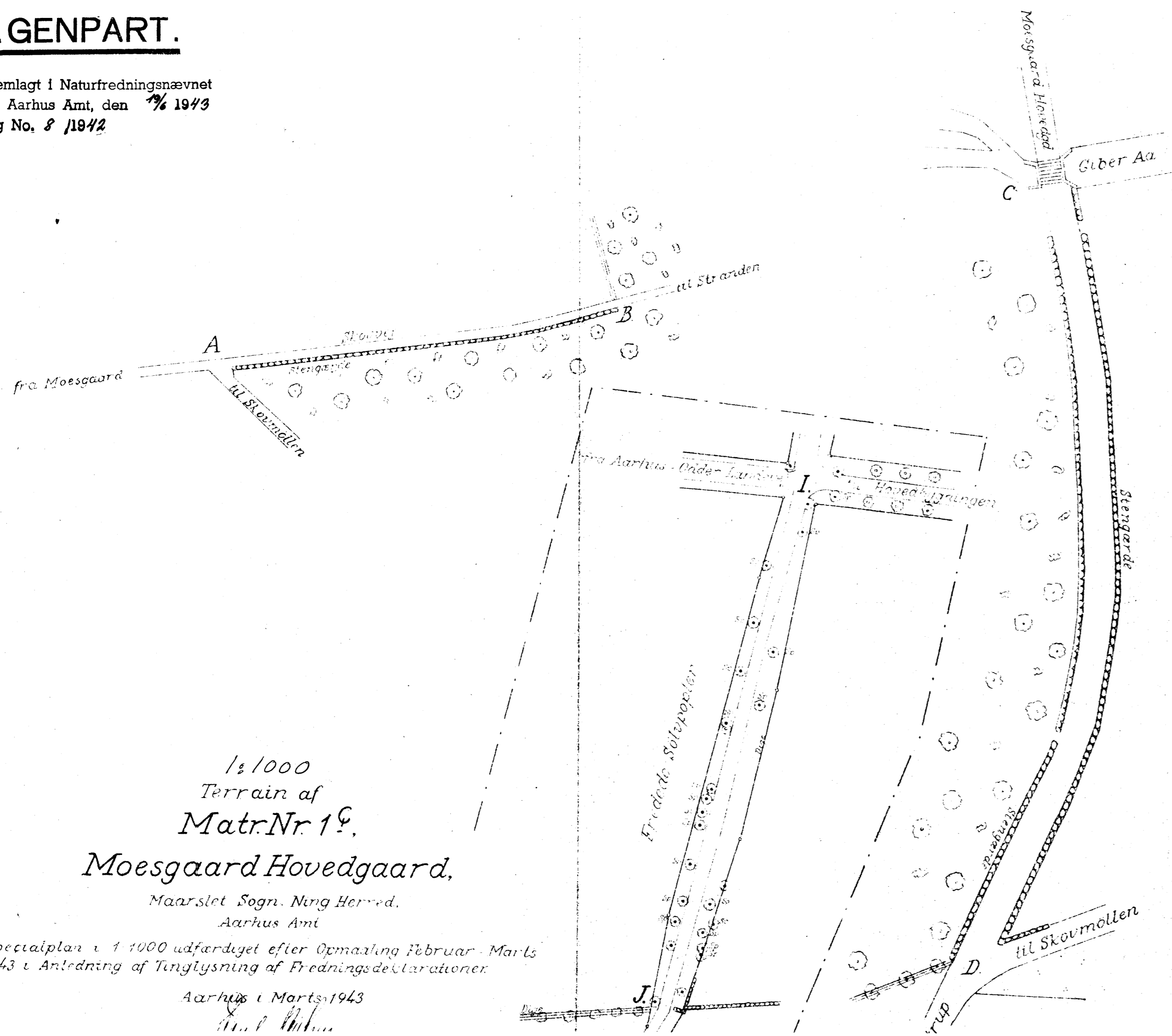
(Bispelund)
Højballelund

1:10000

GENPART.

Fremlagt i Naturfredningsnævnet
for Aarhus Amt, den 19/6 1943
Sag No. 8 /1942

1:1000

Terrain af

Matr.Nr. 1^c.

Moesgaard Hovedgaard,

Maarslet Sogn, Nings Herred.

Aarhus Amt

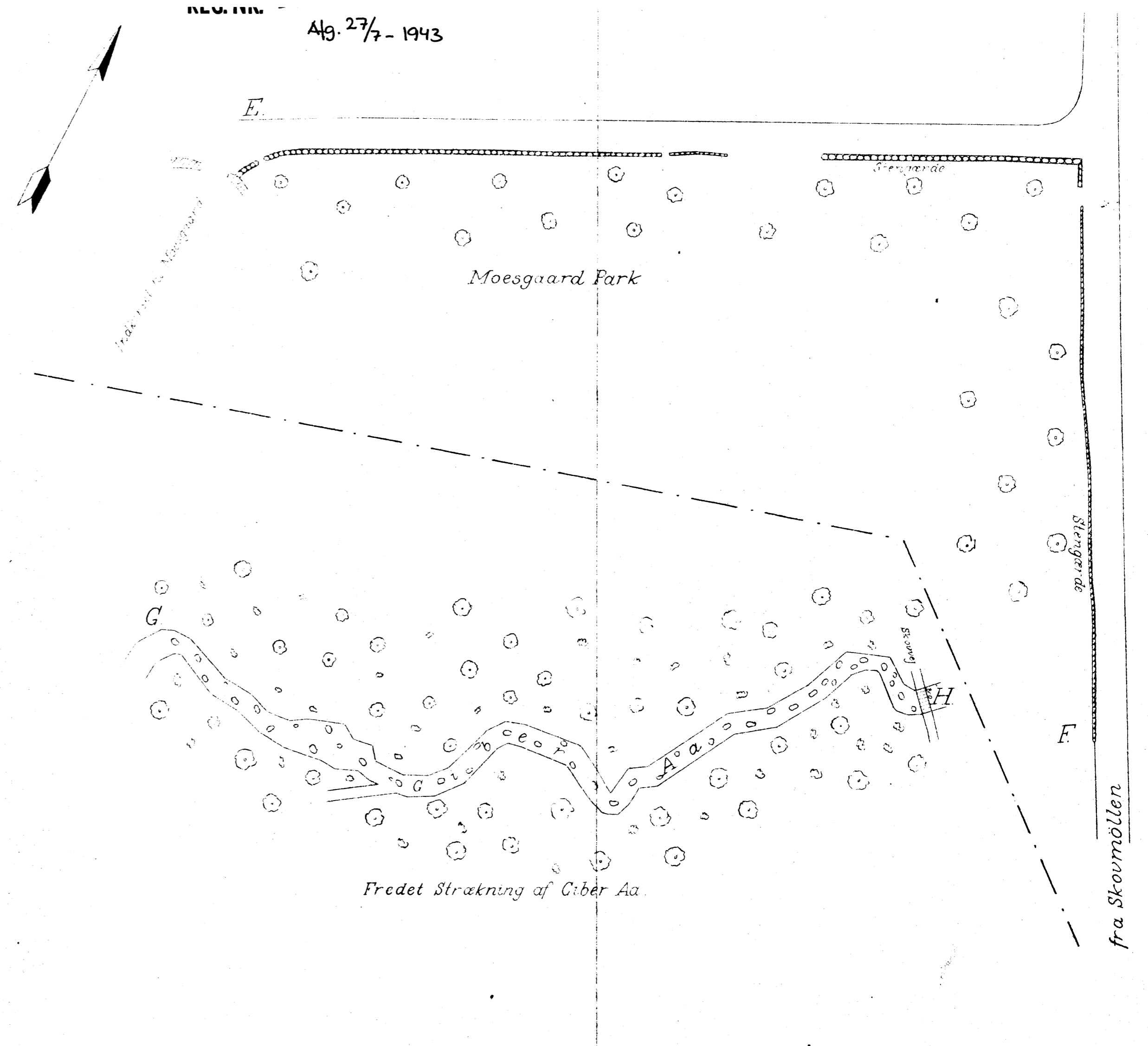
Specialplan i 1:1000 udfærdiget efter Opmåling Februar - Marts
1943 i Anledning af Tinglysning af Fredningsdeklarationer.

Aarhus i Marts 1943

Carl Nielsen

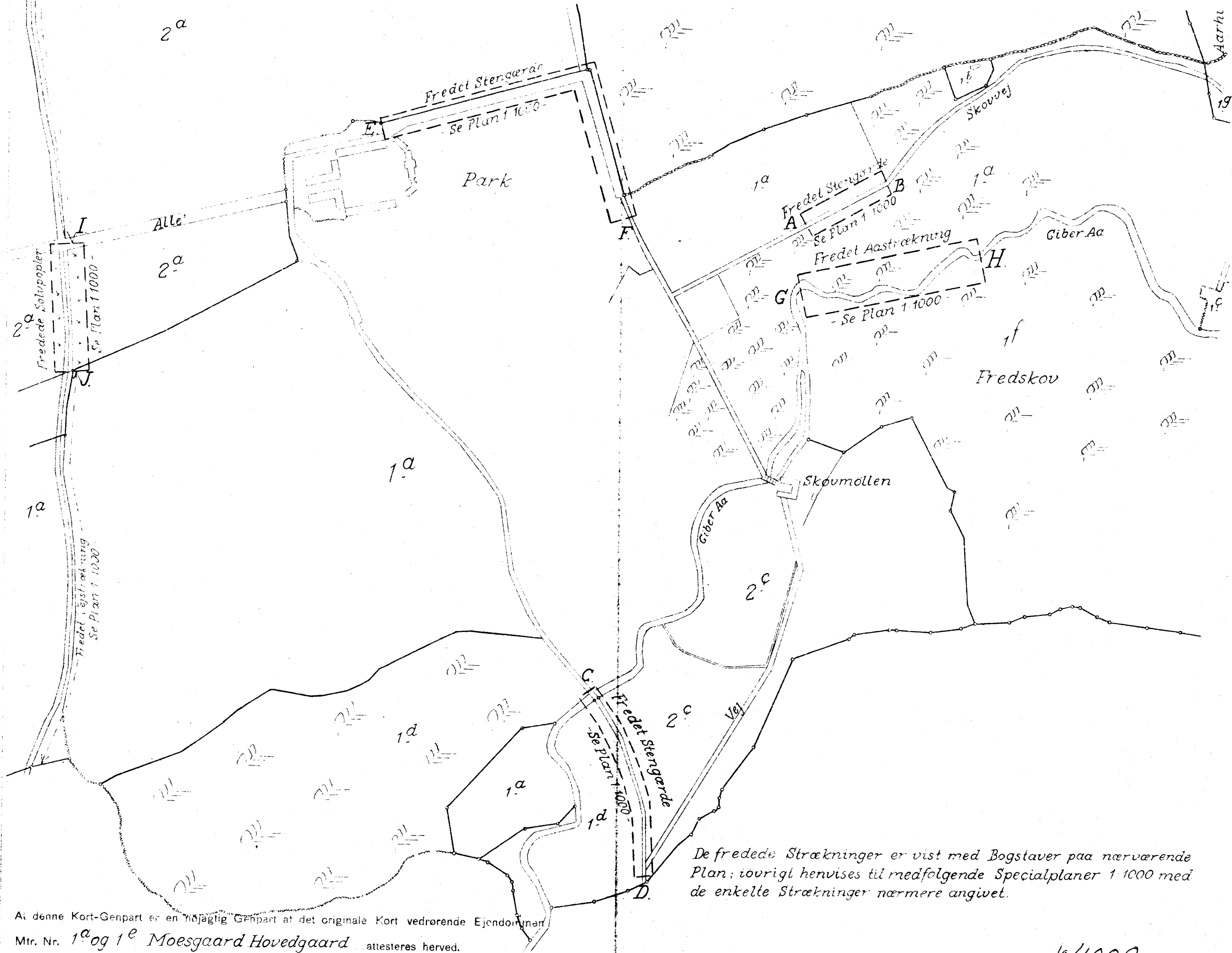
REG. NR.

Alg. 27/7 - 1943

Fredet Strækning af Giber Aa.

fra Skovmøllen

De fredede Strækninger er vist med Bogstaver paa nærværende Plan; iøvrigt henvises til medfølgende Specialplaner 1:1000 med de enkelte Strækninger nærmere angivet.

At denne Kort-Genpart er en nøjagtig Genpart af det originale Kort vedrørende Ejendommen Mtr. Nr. 1^a og 1^e Moesgaard Hovedgaard attesteres herved.

Aarhus d. Marts 1943

Rud Mikkelsen

1/4000

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

(midtjyllandost@fredningsnaevn.dk)

Den 28. maj 2015

FN 2014.159: Fældning af to træer

Fredningsnævnet har den 6. december 2014 fra Aarhus Kommune modtaget en ansøgning om at fælde to asketræer på alléen langs Bispelundvej umiddelbart nord for Moesgaard Park, matr.nr. 7000a Moesgård Hgd., Mårslet.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse af ejendommen besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Ejendommen er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 1. februar 1932 om fredning af alléen på strækningen fra indkørslen til Moesgaard til det sydøstlige hjørne af Moesgaards have til Skovmøllebroen. Alléen, hvis vedligeholdelse påhviler kommunen, skal bevares, således at træerne ikke må fjernes eller kappes i væsentligt omfang uden fredningsnævnets samtykke.

Aarhus Kommune har som begrundelse for ansøgningen anført, at de to træer er døende med tydelige tegn på svampesygdommen asketoptørre. Et af træerne er endvidere ved at udhules fra roden. Træerne er risikotræer, der kan vælte når som helst, eventuelt ud over vejen. Det anbefales derfor at meddele dispensation på vilkår om genplantning af to nye træer.

Naturstyrelsen har oplyst, at der er meddelt dispensation fra artsfredningsbekendtgørelsen til at fælde det hule træ, da der er fare for, at det kan vælte eventuelt ud over en vej.

Fredningsnævnet har behandlet sagen i et møde med besigtigelse den 3. februar 2015, hvor Aarhus Kommune ikke mødte, og hvor det således ikke var muligt at udfinde de omhandlede træer. Fredningsnævnet har på ny behandlet sagen i et møde med besigtigelse den 28. april 2015. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet, Aarhus Kommune ved Iben Knudsen og Lene Vinther samt Danmarks Naturfredningsforening ved Poul-Henrik Knuhtsen.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af alléen ved Moesgaard indeholder forbud mod fældning af træer. Projektet kræver derfor fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgt ikke strider mod fredningens formål.

Fredningsnævnet kan efter oplysningerne om træernes tilstand meddele dispensation til fældningen på vilkår af, at der sker genplantning af to tilsvarende træer af samme størrelse som de træer, der genplantes langs Moesgaard Allé.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til fredningsnævnet. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for fredningsnævnet i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 500 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til fredningsnævnet, der videresender anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

En dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Jytte Heslop,
2. Eva Tørnæs,
3. Naturstyrelsen, København,
4. Aarhus Kommune, sagsnr. 14/034901-4,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Aarhus,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Aarhus,
9. Friluftsrådet, Aarhus,
10. Kulturstyrelsen,
11. Region Midtjylland.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del

(midtjyλλandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 28. maj 2015

FN 2015.38: Krydsning af stendige og allé med vandledning

Fredningsnævnet har den 14. april 2015 fra Aarhus Kommune modtaget en ansøgning om krydsning af et stendige og en allé med en vandledning ved Moesgaard, matr.nr. 1f Moesgård Hgd., Mårslet.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse af ejendommen udtalt, at projektet ikke kræver fredningsnævnets dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Stendiget og alléen er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 27. juli 1943, hvorefter stengærder, sten og træer skal være undergivet fuldstændig fredning, således at stengærderne eller sten ingensinde må fjernes eller beskadiges, men skal bevares i deres nuværende skikkelse på deres nuværende pladser. Træerne må ikke fældes.

Aarhus Kommune har anført, at krydsningen af stendiget og alléen vil foregå som en styret underboring med et rør med en diameter på 6,3 cm. Det er på den baggrund kommunens vurdering, at krydsningen ikke vil påvirke stendiget eller alléens træer.

Fredningsnævnet har behandlet sagen i et møde med besigtigelse den 28. april 2015. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet, ansøgeren Aarhus Vand A/S ved Alectia ved Trine Sofie Nielsen, Aarhus Kommune ved Iben Knudsen og Lene Vinther samt Danmarks Naturfredningsforening ved Poul-Henrik Knuhtsen.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af stendiget og alléen indeholder forbud mod fjernelse eller beskadigelse. Fredningsnævnet må efter sagens oplysninger lægge til grund, at projektet gennemføres ved en underboring, der ikke påvirker stendiget eller træerne i alléen. På den baggrund kræver projektet ikke fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Klagevejledning

Fredningsnævnets afgørelser efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker

- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til fredningsnævnet. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for fredningsnævnet i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 500 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til fredningsnævnet, der videresender anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

En dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Jytte Heslop,
2. Eva Tørnæs,
3. Naturstyrelsen, København,
4. Aarhus Kommune, sagsnr. 14/034901-4,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Aarhus,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Aarhus,
9. Friluftsrådet, Aarhus,
10. Kulturstyrelsen,
11. Region Midtjylland,
12. Alectia.